

TERMÍN: 16.10.2022

xx39756xx
Recenzia C
Tomáš Sivák
tomas.sivak@rrz.sk

Prosím nezasahujte do tejto tabuľky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Tomáš Sivák**
 NÁZOV MATERIÁLU: **Revízia výdavkov na dotácie - priebežná správa**

TYP VÝSTUPU*[1]: **analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo financií SR - Útvar hodnoty za peniaze**

AUTORI/KY: **Štefan Kišš, Martina Erdélyiová, Martin Krok, Matej Kurian, Peter Mandžák, Lenka Martišková, Martin Murín, Ján Mykhalchuk Hradický, Barbora Porubská,**

SPOLUAUTORI/KY: Ministerstvo financií SR - Inštitút finančnej politiky - Jaroslav Bukovina, Michal Havlát, Vladimír Peciar, Dušan Paur, Janka Palkovičová, Jakub Kurila, ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2**

PRIPOMIENKY:

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Str. 10 ods. 3	Zmenil by som slovo „nespravodlivé“ na „neefektívne“	Aj vzhľadom na vysvetlenie dopadu dotácií v texte („môžu narúšať konkurenciu, deformovať cenotvorbu, znižovať racionalizáciu využitia zdrojov, a tým	Zpracované. Doplnené.

			znižovať tlak na efektivitu“), tak sa jedná o efficiency a nie equity	
2	Str. 11 ods. 3	Doporučoval by som širšie zdôvodniť túto vetu: „Dotácie do kultúry by mali cieľiť najmä podporu typov umenia, ktoré nie je komerčne sebestačné a bez verejných financií by nebolo dostupné“	Osobne, uvedené cielenie nevidím ako odôvodnené; metalová hudba nie je komerčne sebestačná a nedostáva dotácie - na trhu nie je po nej dopyt a nie je dôvod ju podporovať, fungovať má na komerčnej báze; nemalo by byť na rozhodovaní úradníkov akú formu umenia podporíme - rozhodovať by mal trh - počom nie je dopyt, to zanikne / vznikne v budúcnosti pri vyšších príjmoch / zmene chutí - nemá zmysel dotovať celým obyvateľstvom (aj chudobnými) divadelné predstavenia pre bohatých	Čiastočne zapracované. Upravená textácia. Dotácie v kultúre pokrývajú veľmi širokú oblasť aktivít. O ich prideľovaní rozhodujú komisie zložené z odborníkov na danú oblasť. V prípade ponechania financovania kultúry len na trh, by pravdepodobne vznikali len komerčne úspešné diela pre masu. Kultúra, ktorá nie je komerčne úspešná ale má podiel na národnej identite by nemohla byť podporovaná. Otázna je miera financovania a metódy výberu podporených projektov.
3	Str. 14 Box 2	„Revízia nehodnotí dotácie z fondov EÚ z dôvodu končiaceho programového	Spoločná poľnohospodárska politika má aj v súčasnosti výhľad ako by mala fungovať	Záverečná správa revízie sa pozrie na celý vesmír

		<p>obdobia“ Pri najbližšej revízii na dotácie by som zahrnul aj dotácie do poľnohospodárstva z EÚ fondov</p>	<p>v budúcnosti. Gro dotácií pre poľnohospodárov je zo Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Napr. Ex post hodnotenie Programu rozvoja vidieka SR (2. pilier SPP) 2007 - 2013 deklaruje negatívny vplyv PRV na produktivitu - jeden z hlavných ukazovateľov účinnosti politiky. https://www.mpsr.sk/ex-post-hodnotenie-prv-sr-2007-2013-zaverecna-sprava/318-43-318-12468/ Nehodnotenie dotácií z fondov EÚ z dôvodu končiaceho programového obdobia nepovažujem za dostatočné zdôvodnenie.</p>	<p>financovania/dotácií pre poľnohospodárova, kde zahŕnie aj zdroje z EÚ fondov. Avšak detailnejšia analýza Spoločnej poľnohospodárskej politiky je rozsiahla téma, ktorá si zaslúži samostatnú analýzu, resp. už bola čiastočne analyzovaná v revízii výdavkov na pôdohospodárstvo.</p>
4	Kapitola 2	<p>Pozitívne vnímam zaradenie kapitoly teoretického pohľadu na dotácie, lebo teória vytvára základ pre odôvodnenie alebo odmietnutie dotácií. Okrem spomenutých pozitív dotácií (ako dotácia verejných statkov, pozitívnych externalít, ...) by som možno rozšíril negatíva dotácií. Z môjho pohľadu vytvárajú dotácie stratu mŕtvej váhy (reálnu stratu pre ekonomiku) hneď dvakrát. V prvom rade sa musia vybrať dane na financovanie dotácie, čo vytvára stratu mŕtvej váhy, lebo niektoré vzájomne prospešné</p>	<p>Tento pohľad uvádzam len informačne ako pozitívnu pripomienku zahrnutia tejto kapitoly, bez nutnosti vysporiadania sa s ňou.</p>	<p>Ďakujeme</p>

		<p>aktivity nie sú vykonané. V druhom rade samotná dotácia vytvára stratu mŕtvej váhy, kedy sa tovary a služby vytvárajú aj ak náklady na ich tvorbu prekračujú benefity pre spotrebiteľov. Odôvodnenie dotácie by malo zohľadňovať, aby samotný benefit dotácie prevážil všetky jej náklady.</p>		
5	Str. 27 ods. 3	<p>„znečisťuje životné prostredie“</p> <p>Možno by som doplnil do poznámky pod čiarou k tejto negatívnej externalite zistenia IEP (v komentári alebo štúdii) aký je vplyv znečistenia v okolí Novák a Prievidze na výskyt rakoviny alebo pľúcnych ochorení v tejto oblasti oproti zvyšku SR</p>	<p>Len na ilustráciu tohto typu znečistenia - ľudia silnejšie vnímajú to čo je kratšom horizonte a osobnejšie (dostanú rakovinu) ako to, že v dlhšom horizonte budú silné dopady klimatickej zmeny, ktorá je pre nich trochu abstraktná (mnohí to vnímajú len ako zvýšenie globálnej teploty, napriek tomu že už v súčasnosti sú dopady klimatickej zmeny iné ako nárast teploty viditeľné)</p>	<p>Pripomienka bola akceptovaná. Poznámka pod čiarou bola doplnená, IEP odhadom zdravotné benefity z uzavretia na úrovni 500 mil. eur ročne.</p>
6	Str. 42 bulletpoint 2	<p>„zvyšujú ziskovosť sektora “ - či zvyšujú ziskovosť je podľa mňa otázne</p>	<p>Otáznosť tvrdenia. Na Novom Zélande to z dlhšieho obdobia neplatilo. V Holandsku funguje poľnohospodárstvo tak dobre, že farmári by vyžili aj bez dotácií.</p>	<p>Tvrdenie nevyklučuje že existujú aj farmári a krajiny, ktoré sú ziskové bez dotácií. Tvrdenie vraví, že so zvýšenými príjmami (cez dotácie), má podnikateľ väčší zisk. V ideálnom stave by mali byť podnikatelia ziskový aj</p>

				bez dotácií, ako Nový Zéland a Holandsko.
7	Str. 48 ods. 4	Viacrát používate pri názve revízií výdavkov pojem „poľnohospodárstvo“. Ja som ok, možno by ste to však mohli zmeniť na „pôdohospodárstvo“ alebo „pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka“.	Konzistentnosť s názvom revízie zverejnenej na stránke MF SR	Zapracované
8	Str. 58 ods. 1	Preklep: „et al.“ miesto „et all“ K preklepom, pár som ich v správe našiel, niektoré idú najsť jednoducho cez spell checker, niektoré treba vyhľadať „ručne“	Len preklep	Zapracované
9	Všeobecne	Vidieť, že text písalo viacero autorov, rôzne sa používa percento, niekedy je hneď vedľa čísla, niekedy až za medzerou za číslom. Mne to nevadí, píšem len informačne	Len formátovanie	Zapracované
10	Str. 84 ods. 4	SCM by malo byť Synthetic Control Method. Nevie ako sa to prekladá do slovenčiny, ak „skupina“, tak ok	Len preklad názvu metódy z AJ	Použitá „metóda systetickej kontrolnej skupiny“
11	Všeobecne	Nedá mi nepridať ešte jednu pripomienku, a to k priebežnej správe revízie všeobecne. Dokument sa mi veľmi páči. Je veľmi pekne štruktúrovaný. Novinár alebo policy		Ďakujeme

		<p>maker si nájde svoju oblasť záujmu. Materiál pokrýva široké množstvo dotácií z viacerých oblastí, čo odzrkadľuje aj množstvo autorov (a predpokladám aj množstvo času koľko analýzam venovali - týmto im ďakujem).</p> <p>Obálka je na prvý pohľad malá (2,6 % verejných výdavkov), avšak dôležitosť témy je zdôvodnená v kapitole 2. Každopádne, 1,3 mld. eur ročne nie je zanedbateľná suma. Veľa na prvý pohľad malých (a často nesystematických) položiek spraví väčšiu sumu, ktorá daňovníkov ročne stojí nemalé peniaze.</p> <p>Osobne sa teším na návrh opatrení v záverečnej správe. Ja osobne mám svojský pohľad na mnoho dotácií spomenutých v revízii. Som zvedavý na odporúčania k tej ktorej dotácii.</p>		
--	--	---	--	--

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Dokument považujem za veľmi kvalitný. Je veľmi pekne štruktúrovaný. Novinár alebo policy maker si nájde svoju oblasť záujmu. Materiál pokrýva široké množstvo dotácií z viacerých oblastí, čo odzrkadľuje aj množstvo autorov (a predpokladám aj množstvo času koľko analýzami venovali - týmto im ďakujem).

Obálka je na prvý pohľad malá (2,6 % verejných výdavkov), avšak dôležitosť témy je zdôvodnená v kapitole 2. Každopádne, 1,3 mld. eur ročne nie je zanedbateľná suma. Veľa na prvý pohľad malých (a často nesystematických) položiek spraví väčšiu sumu, ktorá daňovníkov ročne stojí nemalé peniaze.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.